

Egységes követeléseink az önkormányzati köztisztviselői, kormánytisztviselői, szociális, kulturális és védőnői területekre:

- **A 2022-es évre visszamenőleg, az éves inflációt legalább részben ellentételező juttatás 13. havi juttatás formájában.**
- **A 2022. januári bérszinthez képest (minimálbér/bérminimum + ágazati pótlékok) 25%-os emelkedést biztosítson a Kormány az ágazatban dolgozóknak 2023. január 1-től!**
- **A dolgozói munkába járás költségeihez hozzájárulásként emeljék meg az egy kilométerre eső költségtérítés mértékét!**
- **Diplomás bárminimum bevezetése a közszférába!**
- **A sztrájk törvény helyreállítása!**

A kulturális terület érdekvédelmi követelése 2023-ra

A 2020-ban történt munkajogi átalakítás nyomán a közszolgálat olyan része lett a kulturális terület jelentős hányada, amely már nem közszolgálati jogviszony keretében foglalkoztatott munkavállalókat alkalmaz. Ezzel együtt sok kedvezmény, munkajogi védelem, egységes kezelhetőség is megszűnt. Ma ebben a szférában színes a jogi paletta, megtalálható több működési forma is: állami és önkormányzati fenntartású költségvetési szerv (Mt. hatálya alá tartozó munkavállalókkal), vegyes profilú és tiszta profilú gazdasági társaság (kft, nonprofit kft, zrt), egyesület, alapítvány, egyházi intézmény. A 2022-ben kapott 20% bérfeljlesztés az elmúlt 14 év 0%-os közalkalmazotti bérfeljlesztését igyekezett pótolni. Az igen vegyes munkajogi helyzet miatt ez nem volt egyszerű, de végül pályázati modellel megoldották, ami még így is sokaknál igazságtalan lemaradást, kimaradást hozott, hiszen egyetlen kiválasztott hónaphoz kötötte az egész év támogatását. Azonban azóta a rezsizs emelkedés, infláció és a várható további infláció ezt már szinte semmivé olvasztotta.

A kulturális terület megszenvedte sok szempontból a 2022. év második felét. A dolgozók létbiztonsága olyan támadásokat kapott, mint:

- intézmény bezárások a rezsiköltségek sokszorosára emelkedése miatt,
- ebből adódó elbocsátások, lejáró szerződések nem hosszabbítása,
- létszámcsökkentés veszélye,
- a pályázati úton kapott 20% béremelés bizonytalansága 2023-ra forrás hiányában,
- a fenntartó önkormányzatok nehéz anyagi helyzete miatti finanszírozási hiány,
- a saját bevételek visszaesése miatti forráshiány (csökkenő fizetőképes kereslet, bezárások),
- jelentősen megemelkedett kiadások a szakmai anyagokra, a fellépőkre és a szolgáltatókra,
- politikai nyomás, vezetők leváltása az időközi választások kapcsán.

Ugyanakkor elképesztő nagy szüksége van a társadalomnak arra, hogy legyen hely, ahol összejöhetnek a helyi klubok, csoportok, közösségek, ahol támogatást és segítséget kaphat bárki saját kulturális, művészeti, művelődési, közösségi projektjeinek megvalósításához, ahol napközben megmelegedhet, együtt lehet, kikapcsolódhat, szórakozhat, információhoz juthat, képezheti magát, szellemi táplálékot kaphat, ami a jóllétünk egyik fontos alapja.

Sok számítást végeztek el a területen dolgozó vezetők és gazdasági szakemberek azzal kapcsolatban, hogy megtérül-e a bezárás, vagyis egészen konkrétan az egyes intézményekben a bevétel kiesés a több, vagy a kiadás csökkenése? No és mit ér meg a közösségek szétesése, a felépített működés leállítása? A kulturális szolgáltatások színvonalának esése, lassú visszaépülés és újabb nehéz időszak várható-e, vagy egy sima újraindulás tavasztól? Amihez persze nyilván az is kell, hogy legyen, aki újraindít, előkészít, szervez, koordinál, kinyit, lebonyolít, vagyis a gyakorlott, megfelelő tudással rendelkező kulturális szakemberek nélkül ez a forgatókönyv elképzelhetetlen. Fontos a jó szakemberek megtartásában nem csak az, hogy ne legyen leépítés a takarékos működés jegyében, hanem hogy ők maguk ne kényszerüljenek elmenni máshova, jobb megélhetést keresve. Ma a kulturális területen az átlagos nettó kereset 250 000 forint körül van. A magyarországi átlagbér ezzel szemben 347 500 forint. Nem könnyű fenntartani a kulturális szervezők lelkesedését, motivációját anyagi megbecsülés nélkül, folyton bizonytalanságokkal küzdve, járványból energetikai válságba, forráshiányból bezárásba esve.

Az önkormányzati területen az elmúlt időszakban évről évre a képviselő-testületek döntése szerint változhatott az illetményalap, de az Mt. hatálya alá tartozó kulturális dolgozók esetében csak a növekvő minimálbér és bérminimum jelentett változást a legkisebb jövedelműek esetében. Minden további emelés plusz forrástól függő volt, vagyis a fenntartó döntésén múlt. 2020 végétől hiába teheték volna, a járvány idején ez az ágazat a túlélésért, megmaradásért küzdött, nem a bérfejlesztésért. Épp ezért eltérően, de sok helyen gyakorlatilag még minimálisan sem növekedtek a bérek 2022-ig, így az akkor kapott béremelés nem adomány, hanem adósság volt.

A kulturális terület követeléseai tehát a Magyar Köztisztviselők, Közalkalmazottak és Közszolgálati Dolgozók Szakszervezete minden közszeológálati területre érvényes követeléseai mellett 2023-ban:

- **minimum a fenntartó önkormányzat vagy kormányzati szerv saját illetménynövelését elérő béremelés minden évben a közművelődési, közgyűjteményi (könyvtár, levéltár, múzeum) és művészeti területen,**
- **kedvezményes rezsi díjak a kulturális közszeológálató intézményeknek, hogy ne legyenek kényszer bezárások,**
- **olyan finanszírozás, amely kompenzálja a megemelkedett kiadásokat, fenntartást és működési díjakat, vagyis ne a dolgozók bére kerüljön veszélybe az infláció miatt.**

Budapest, 2023. január 19.

Készítette:

Szebeni Dóra

Elnökségi tag

MKKSZ